

KANUN**CEZAÎ KONULARDA ULUSLARARASI ADLÎ İŞ BİRLİĞİ KANUNU****Kanun No. 6706****Kabul Tarihi: 23/4/2016****BİRİNCİ BÖLÜM****Genel Hükümler****Amaç ve kapsam**

MADDE 1-(1) Bu Kanunun amacı, cezaî konularda uluslararası adlî iş birliğinin usul ve esaslarını düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, yabancı devletlerle cezaî konularda yapılacak adlî iş birliğini kapsar.

(3) Türkiye'nin taraf olduğu adlî iş birliğine ilişkin milletlerarası andlaşmalar ile diğer kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar

MADDE 2-(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Adlî merci: Mahkeme, hâkimlik ve savcılıklar ile kanunla istisnâ olarak ceza soruşturması yapma yetkisi verilen diğer makamları, devletlerin milletlerarası andlaşmalara yaptıkları beyanlarda belirttikleri mercileri,

b) Merkezî Makam: Adalet Bakanlığını,

c) Uluslararası adlî iş birliği: Cezaî konularda bir devletin adlî mercilerinin diğer bir devletin adlî mercileri adına yerine getirdiği işlemleri, ifade eder.

Merkezî Makamın görev ve yetkileri

MADDE 3-(1) Merkezî Makamın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Taraf olunan milletlerarası andlaşmalar veya mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde, yabancı devletlerin adlî iş birliği taleplerinin kabulü ile Türk adlî mercilerinin yapacağı iş birliği taleplerinin uygunluğu konusunda karar vermek.

b) Uygulanacak adlî iş birliğinin türü ve izlenecek yöntem konusunda karar vermek.

c) Adlî iş birliği kapsamında devletlerce talep edilen bilgi ve belgelerin kullanılmasına muvafakat vermek, bunların kullanılmasını sınırlandırmak, teminat veya şarta bağlamak.

(2) Yabancı devlet ile Türkiye arasında hukukî ve fiilî mütekabiliyet bulunmaması hâlinde, adlî iş birliği talebinin yerine getirilmesi, talep eden devletin Türkiye'nin aynı konuya ilişkin adlî iş birliği taleplerini karşılamayı garanti etmesi şartına bağlanabilir.

(3) Yabancı bir devletin adlî iş birliği talebinin yerine getirilmesi, Merkezî Makam tarafından şarta veya teminata bağlanabilir.

(4) Merkezî Makam, yargı yetkisine giren hususlar hariç olmak üzere, devletlerce ileri sürülen şartları kabul edebilir veya istenen teminatı verebilir. Merkezî Makamca kabul edilen şartlar veya verilen teminatlar adlî mercileri bağlar.

(5) Adlî iş birliği taleplerinin yerine getirilmesi nedeniyle tazminat ödenmesi durumunda, Merkezî Makam ödenen tazminatı ilgili devletten talep edebilir.

(6) Adlî iş birliği talebine esas teşkil eden suçun ağırlığı ile talebin yerine getirilmesi için sarf edilecek emek, mesai ve masraf arasında açık orantısızlık bulunması veya bir devletin mutad olarak yerine getirmekten imtina ettiği işlemlere ilişkin olması hâlinde, Merkezî Makam talebi geri çevirebilir.

(7) Merkezî Makam, bu Kanun kapsamında yabancı devletlerle yapacağı işlemlerde gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alabilir.

Adlî iş birliği taleplerinin reddi

MADDE 4- (1) Yabancı devletlerin adlî iş birliği talepleri;

a) Türkiye'nin egemenlik hakları, millî güvenliği, kamu düzeni veya diğer temel çıkarlarının ihlal edilmesi,

b) Talebe konu fiilin sırf askerî suç, düşünce suçu, siyasî suç veya siyasî suçla bağlantılı bir suç olması,

c) Talebe konu kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasî görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmayaya maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair inandırıcı nedenlerin bulunması,

ç) Talepte bulunan devlette savunma hakkına ilişkin temel güvencelerin bulunmaması, hâllerinde reddedilebilir.

Usul hükümlerinin uygulanması

MADDE 5-(1) Adlî iş birliği talepleri yerine getirilirken, bu Kanunda ve diğer kanunlarda hüküm bulunmayan hâllerde, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanır.

Bilgi ve belgelerin kullanılması

MADDE 6-(1) Adli iş birliği kapsamında gelen bilgi ve belgeler, gönderen devlet izin vermedikçe, talebe konu olan soruşturma veya kovuşturma ya da infaz işlemleri dışında kullanılamaz.

(2) Aşağıdaki hâllerde izin şartı aranmaz:

- a) Talebe konu suçun hukukî vasfının değişmesi.
- b) Adli iş birliği işleminden sonra ortaya çıkan yeni şüpheli veya sanıkların soruşturma ya da kovuşturmayaya dâhil edilmesi.
- c) Talebe konu suçla ilgili bilgi ve belgelerin, bu suçla bağlantılı olan hukuk davalarında gerekli olması.

İKİNCİ BÖLÜM

Adli Yardımlaşma

Türk adli mercilerinin talepleri

MADDE 7- (1) Adli merciler, soruşturma veya kovuşturmanın sonuçlandırılması ya da verilen mahkûmiyet kararlarının yerine getirilmesi için ihtiyaç duyulan konularda adli yardımlaşma talebinde bulunabilir. Bu durumda aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde adli yardımlaşma talebinden önce delillerin korunması amacıyla geçici tedbirlerin alınması istenebilir.
- b) Tebligata ilişkin adli yardımlaşma taleplerinde, kısıtlayıcı veya zorlayıcı tedbir uygulanacağına ilişkin ihtarlara yer verilmez.
- c) Adli yardımlaşma talebine konu işlemin yerine getirilmesi sırasında hazır bulunma talebinde bulunulabilir.
- ç) Adli yardımlaşma talebi kapsamında ilgili devletin iç hukukuna uygun olarak yerine getirdiği işlemler, Türk hukuku bakımından da geçerli sayılır.

(2) Adli mercilerce, yürütölen bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında başka bir devletin ceza soruşturması başlatmasına neden olabilecek bilgilerin öğrenilmesi hâlinde, talep olmaksızın bu bilgiler, ilgili devlete gönderilmek üzere Merkezî Makama bildirilebilir.

Yabancı adli mercilerin talepleri

MADDE 8- (1) Adli yardımlaşma talepleri hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Talepler, Türk hukukuna uygun olarak yerine getirilir. Özel bir usulün talep edilmesi hâlinde, Türk hukukuna aykırı olmadığı takdirde, talep bu usule uygun olarak yerine getirilebilir.
- b) Türk adli mercileri, talepleri kısmen veya tamamen reddedebilir ya da gerek görölen hâllerde ek bilgi veya belge isteyebilir.
- c) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, adli yardımlaşma talebi gönderilmeden önce delillerin korunması amacıyla geçici tedbirler alınabilir. Geçici tedbirin alındığı tarihten itibaren kırk gün içinde adli yardımlaşma talebinin Merkezî Makama ulaşmaması hâlinde tedbir, yetkili makam veya merciler tarafından derhâl kaldırılır.
- ç) Arama veya elkoyma talebinde bulunulması hâlinde, talebin konusu olan suçun iadeye elverişli bir suç olması gerekir. Talep üzerine elkonulan malvarlığı değerleri ile taşınmaz, hak ve alacaklarla ilgili olarak Türk adli mercileri yılda en az bir defa talep eden devletten tedbirin devamının istenip istenmediğine ilişkin bilgi ister.
- d) Tebligata ilişkin adli yardımlaşma talebinde kısıtlayıcı veya zorlayıcı tedbir uygulanacağına ilişkin ihtar bulunması hâlinde talep reddedilir.
- e) Adli yardımlaşma talebine konu işlemin yerine getirilmesi sırasında yabancı adli merciler, Türk adli mercileri önünde hazır bulunma talebinde bulunabilir. Talep, uygun görölməsi hâlinde yerine getirilir.
- f) Kişi hakkında Türk mahkemelerince verilen mahkûmiyet veya beraat hükmü bulunması ya da suçun affa veya zamanaşımına uğramış olması hâlinde, aynı fiile ilişkin adli yardımlaşma talepleri yerine getirilmeyebilir.

Görüntölü ve sesli iletişim tekniğiyle adli yardımlaşma

MADDE 9- (1) Adli yardımlaşma talebinin yerine getirilmesinde görüntölü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması istenebilir. Bu işlemler, yerine getiren devletin yetkili makam veya mercilerinin yönetimi altında ve bu devletin hukuku uyarınca yürütölür.

(2) Türk adli mercileri tarafından adli yardımlaşma talebinin görüntölü ve sesli iletişim tekniği kullanılmak suretiyle yerine getirilmesinin istenmesi hâlinde, milletlerarası andlaşmalarda hüküm bulunması kaydıyla işlem, Türk adli mercilerinin yönetimi altında ve Türk hukuku uyarınca yürütölür.

(3) Yabancı devlet tarafından adli yardımlaşma talebinin görüntölü ve sesli iletişim tekniği kullanılmak suretiyle yerine getirilmesinin istenmesi hâlinde, milletlerarası andlaşmalarda hüküm bulunması kaydıyla işlem, talep eden devletin adli mercilerinin yönetimi altında ve bu devletin hukuku uyarınca yürütölür. Bu işlem sırasında Türk adli mercileri hazır bulunur ve Türk hukukunun temel ilkelerinin ihlal edilmemesi gözétilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İade

Türkiye'den yabancı devlete iade

MADDE 10-(1) Yabancı ülkede işlenen bir suç nedeniyle hakkında adli merciler tarafından ceza soruşturması veya kovuşturması başlatılan ya da mahkûmiyet kararı verilen bir yabancı, talep üzerine, soruşturma veya kovuşturmanın sonuçlandırılabilmesi ya da hükmedilen cezanın infazı amacıyla talep eden devlete iade edilebilir.

(2) Talep eden devlet hukuku ile Türk hukukuna göre, soruşturma veya kovuşturma aşamasında üst sınırı bir yıl veya daha fazla hürriyeti bağlayıcı ceza gerektiren suçlardan dolayı iade talebi kabul edilebilir. Kesinleşmiş mahkûmiyet kararları bakımından iade talebinin kabul edilebilmesi için hükmolunan cezanın en az dört ay hürriyeti bağlayıcı ceza olması gerekir. İadesi istenen kişinin birden fazla suçu bulunması hâlinde, bunlardan bazılarının cezası belirtilen sürelerin altında olsa dahi birlikte iadeye konu edilebilir.

(3) Aynı kişi hakkında birden fazla devlet tarafından iade talebinde bulunulması hâlinde, suçların ağırlığı ve işlendiği yer, taleplerin geliş sırası, kişinin vatandaşlığı ve yeniden iade edilme ihtimali gibi şartlar dikkate alınarak, iade taleplerinden hangisinin öncelikli olarak işleme alınacağı Merkezî Makam tarafından belirlenir.

(4) İade hâlinde, kişi ancak iade kararına dayanak teşkil eden suçlardan dolayı yargılanabilir veya kişinin mahkûm olduğu ceza infaz edilebilir.

İadenin kabul edilemeyeceği hâller

MADDE 11-(1) Aşağıda sayılan hâllerde iade talebi kabul edilmez:

a) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere, iadesi talep edilen kişinin Türk vatandaşı olması.

b) İadesi talep edilen kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasî görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmaya maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması.

c) İade talebine esas teşkil eden fiilin;

1) Düşünce suçu, siyasî suç veya siyasî suçla bağlantılı bir suç niteliğinde olması,

2) Sırf askerî suç niteliğinde olması,

3) Türkiye Devletinin güvenliğine karşı, Türkiye Devletinin veya bir Türk vatandaşının ya da Türk kanunlarına göre kurulmuş bir tüzel kişinin zararına işlenmesi,

4) Türkiye'nin yargılama yetkisine giren bir suç olması,

5) Zamanaşımı veya affa uğramış olması.

ç) İadesi talep edilen kişi hakkında, talebe konu fiil nedeniyle daha önce Türkiye'de beraat veya mahkûmiyet kararı verilmiş olması.

d) İade talebinin, ölüm cezası veya insan onuru ile bağdaşmayan bir ceza gerektiren suçlara ilişkin olması.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki iade talebinin dayanağını teşkil eden fiilin bütün unsurları, özellikle işleniş şekli, suçun işlenişinde kullanılan araçların veya ortaya çıkan sonuçların ağırlığı dikkate alınarak fiil siyasî suç olarak kabul edilmeyebilir. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar, siyasî suç olarak kabul edilmez.

(3) Birinci fıkranın (d) bendinde, cezanın niteliğine ilişkin bir ret sebebinin varlığı hâlinde, talep eden devlet tarafından, öngörülen cezanın infaz edilmeyeceğine dair yeterli teminat verilmesi hâlinde, iade talebi kabul edilebilir.

(4) İadesi talep edilen kişinin, talep tarihinde on sekiz yaşını doldurmamış olması, uzun zamandan beri Türkiye'de bulunuyor olması veya evli bulunması gibi kişisel hâlleri nedeniyle, iadenin kişinin kendisini veya ailesini, fiilin ağırlığı ile orantısız şekilde mağdur edecek olması durumunda iade talebi kabul edilmeyebilir.

İade ve sınır dışı ilişkisi

MADDE 12- (1) Yabancı, iade sürecinde Merkezî Makamın görüşü alınmadan sınır dışı edilemez.

(2) Yabancı, Merkezî Makamın görüşü alınmadan, iade talebi reddedilen devlete sınır dışı edilemez.

Merkezî Makamın incelemesi

MADDE 13- (1) Merkezî Makam, iade taleplerini inceleyerek, lüzum görmesi hâlinde ek bilgi ve belge talebinde bulunabilir ve gerekli şartları taşımayan talepleri reddeder.

(2) Gerekli şartları taşıyan talepler, yetkili ağır ceza mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Geçici tutuklama

MADDE 14-(1) İade talebine konu olabilecek bir suçun işlendiğinin kabulü için kuvvetli şüphe bulunması hâlinde, iade talebinin Merkezî Makama ulaşmasından önce, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümleri veya mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde, ilgili devletin talebi ve Merkezî Makamın uygun bulması üzerine kişi geçici olarak tutuklanabilir.

(2) İade talebine konu olabilecek ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamına giren bir suç işlediği yönünde kuvvetli şüphe bulunan kişi, ilgili devletin talebi aranmaksızın geçici olarak tutuklanabilir.

(3) İlgili devletin geçici tutuklama talebi, Merkezî Makam tarafından iade amacıyla yakalanması ve Cumhuriyet başsavcılığına sevki için İçişleri Bakanlığına gönderilir. Yakalanan kişi, geçici tutuklama hususunda karar verilmek üzere en geç yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır. Sulh ceza hâkimi geçici tutuklanması talep edilen kişiye, rızaya dayalı iade imkânı ile bunun hukukî sonuçları hakkında bilgi verdikten sonra talep hakkında karar verir.

(4) Geçici tutuklama süresi ilgili milletlerarası andlaşma hükümlerine göre belirlenir. Mütekabiliyet ilkesi

çerçevesinde kişi, en fazla kırk gün geçici tutuklu kalabilir.

(5) Geçici tutuklama yerine kişinin kaçmasına engel olacak şekilde Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesi uyarınca adli kontrol kararı verilebilir.

(6) İlgili devlet tarafından dördüncü fıkrada belirtilen süre içinde iade evrakının gönderilmemesi hâlinde geçici tutuklama veya adli kontrol kararı kaldırılır. Bu durum, iade talebinin alınmasından sonra iade amacıyla koruma tedbirleri uygulanmasına engel teşkil etmez.

Görev ve yetki

MADDE 15- (1) İade talebi hakkında karar vermeye, kişinin bulunduğu yer ağır ceza mahkemesi yetkilidir. Kişinin bulunduğu yer belli değilse, Ankara ağır ceza mahkemesi yetkilidir.

(2) Cumhuriyet başsavcılığı, iade talebine ilişkin karar vermek üzere ağır ceza mahkemesinden talepte bulunur.

İade amacıyla koruma tedbirlerinin uygulanması

MADDE 16- (1) Ağır ceza mahkemesi iade sürecinin her aşamasında iadesi talep edilen kişi hakkında Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca koruma tedbirlerine karar verebilir.

(2) İade sürecinde kişinin tutuklanması durumunda teslimine kadar geçen süre içindeki tutukluluk durumu, ağır ceza mahkemesince en geç otuz günlük sürelerle incelenir.

(3) Ağır ceza mahkemesinin iade talebinin kabulüne ilişkin kararının kesinleşmesinden itibaren bir yıl içinde 19 uncu maddeye göre iade kararı verilmemesi hâlinde kişi hakkındaki koruma tedbirleri kaldırılır.

(4) Toplam tutukluluk süresi, kişinin iade talebine konu suçtan dolayı alabileceği veya mahkûm olduğu cezanın infaz süresini geçemez.

Rızaya dayalı iade usulü

MADDE 17- (1) Kişi, iadeye rıza göstermesi hâlinde normal iade usulü uygulanmadan talep eden devlete iade edilebilir.

(2) Ağır ceza mahkemesince kişiye, Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen haklarıyla birlikte rızaya dayalı iadenin mahiyeti ve hukukî sonuçları anlatılır. Kişiye rızaya dayalı iade usulünü kabul edip etmediği sorulur.

(3) Mahkeme, kişinin rızaya dayalı iade usulünü kabul etmesi üzerine bu Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümlerine göre iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına karar verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir. Kararın kesinleşmesi hâlinde iade evrakı Merkezî Makama gönderilir.

(4) Rızaya dayalı iade usulü uygulanarak verilen iade kararının yerine getirilmesi, Merkezî Makamın onayına bağlıdır.

İade yargılaması

MADDE 18- (1) Kişinin rızaya dayalı iade usulünü kabul etmemesi hâlinde mahkeme, iade şartlarını bu Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümlerine göre inceleyerek iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına karar verir.

(2) Talep eden devlet tarafından gönderilen belgelerin yeterli görülmemesi hâlinde mahkeme, uygun bir süre içinde ek bilgi ve belgelerin gönderilmesini isteyebilir.

(3) İade yargılamasında katılma talebinde bulunulamaz.

(4) Mahkemenin kararına karşı temyiz yoluna başvurulabilir. Yargıtay bu başvuruları üç ay içinde sonuçlandırır. Kararın kesinleşmesi hâlinde iade evrakı karar ile birlikte Merkezî Makama gönderilir.

İade kararı

MADDE 19- (1) Ağır ceza mahkemesince iade talebinin kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi hâlinde, bu kararın yerine getirilmesi, Dışişleri ve İçişleri bakanlıklarının görüşü alınarak Adalet Bakanının teklifi ve Başbakanın onayına bağlıdır.

(2) Merkezî Makam iade talebinin kabul veya ret edildiğini, talep eden devlete ve iadesi talep edilen kişiye bildirir.

Teslim

MADDE 20- (1) İadesine karar verilen kişinin teslim işlemleri, ilgili bakanlıklarla iş birliği hâlinde yürütülür.

(2) İadesine karar verilen kişinin, talep eden devlet makamları ile kararlaştırılan tarihte haklı bir neden olmaksızın teslim alınmaması hâlinde, bu tarihten itibaren otuz gün sonra mahkemece kişi hakkında verilen koruma tedbirleri kaldırılır.

(3) İadesine karar verilen kişi hakkında, başka bir suç nedeniyle Türkiye'de ceza soruşturması veya kovuşturması ya da infazı gerekli bir hapis cezası bulunması veya kişinin seyahat edebilecek durumda olmaması hâlinde, Merkezî Makam tarafından teslimin ertelenmesine karar verilebilir. Bu karar, kişiye ve talep eden devlete bildirilir.

(4) İade talebine konu suç bakımından ispat aracı olarak yararlı görülen veya suçun işlenmesiyle elde edilen ve kişi yakalandığında üzerinde ele geçen ya da daha sonra ortaya çıkan eşya, talep eden devlete teslim edilebilir. İadesi talep edilen kişinin ölümü, kaçması veya benzer sebeplerle iade hakkında bir karar verilememesi hâlinde de eşyanın teslimi gerçekleştirilebilir.

(5) Türkiye’de yürütülmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma bakımından zorunlu olduğu takdirde eşyanın teslimi ertelenebilir.

(6) İyiniyetli üçüncü kişilere ait eşyanın teslim talepleri yerine getirilmez.

Transit geçiş kararı

MADDE 21-(1) Türk hukuku açısından iade koşullarının bulunması hâlinde, bir devlet tarafından başka bir devlete iadesine karar verilen kişinin Türkiye’den transit geçişine izin verilebilir.

(2) Transit geçiş talebi, Merkezî Makam tarafından değerlendirilir ve verilen karar, talep eden devletin yetkili makamına bildirilir.

(3) Transit geçişin yirmi dört saatten fazla sürmesi ve bu nedenle kişinin hürriyetinin kısıtlanması ihtiyacının ortaya çıkması durumunda, sulh ceza hâkimince transit geçişin sağlanması amacıyla yedi günü geçmemek üzere geçici tutuklama kararı verilebilir.

(4) Transit geçiş talebinin reddini gerektiren nedenlerin ortaya çıkması veya kişinin transit geçiş sırasında resen soruşturma yapılmasını gerektirecek bir suç işlemesi hâlinde transit geçiş durdurulabilir.

(5) Bir devletten başka bir devlete gerçekleştirilecek hükümlü nakilleri ile ilgili olarak Türkiye üzerinden yapılacak transit geçişler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Türkiye’nin iade talepleri ve şartları

MADDE 22- (1) Soruşturma veya kovuşturmanın sonuçlandırılabilmesi ya da verilen mahkûmiyet kararlarının infazı amacıyla yabancı bir ülkede bulunan ve hakkında yakalama emri veya tutuklama kararı verilen kişinin Türkiye’ye iadesi, adli merciler tarafından istenebilir.

(2) Üst sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kişinin iadesi talep edilebilir. Kesinleşmiş mahkûmiyet kararları bakımından iade talebinde bulunulabilmesi için hükmolunan hapis cezasının en az dört ay olması gerekir. İadesi istenen kişinin birden fazla suçu bulunması hâlinde, bunlardan bazılarının cezası belirtilen sürelerin altında olsa dahi birlikte iadeye konu edilebilir.

(3) Merkezî Makam tarafından uygun görülmesi hâlinde talep, yabancı devlete gönderilir. Ancak, aşağıdaki durumlarda Merkezî Makam iade talebini yabancı devlete göndermeden reddedebilir:

a) Talebin, iade için gerekli şartları taşımaması.

b) Ceza infaz kurumlarında geçirilecek süre dikkate alındığında, iade yoluna başvurulmasının kişi yararı ve kamu yararı arasında açık bir orantısızlığa sebep olması.

c) Türkiye’nin millî güvenliğinin veya uluslararası ilişkilerinin zarar görme ihtimalinin bulunması.

(4) Türkiye’ye iadesine karar verilen kişinin üçüncü ülkelerden transit geçişi ve teslim konusunda, uygun olduğu ölçüde 20 nci ve 21 inci maddelerde yer alan hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Soruşturma veya Kovuşturmanın Devri

Soruşturmanın veya kovuşturmanın devri

MADDE 23- (1) Bu Kanun ve taraf olunan milletlerarası anlaşmalar çerçevesinde, işlenen suçlarla ilgili Türkiye’de yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar yabancı devletlere devredilebilir; yabancı devletlerde işlenen suçlarla ilgili yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar devralınabilir.

(2) Milletlerarası anlaşma bulunmaması hâlinde, mütekabiliyet ilkesi esas alınarak bu Kanun çerçevesinde soruşturma veya kovuşturmalar devredilebilir veya devralınabilir.

Soruşturmanın veya kovuşturmanın yabancı devlete devredilmesi

MADDE 24- (1) Üst sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar;

a) Şüpheli veya sanığın yabancı devletin vatandaşı olması nedeniyle Türkiye’de hazır bulundurulamaması veya adli yardımlaşma yoluyla savunmasının alınamaması,

b) Türk vatandaşı olan şüpheli veya sanığın yabancı devlette mutad olarak bulunması veya delillerin bu devlette olması nedeniyle devrin, gerçeğin ortaya çıkarılmasına imkân vermesi, hâllerinde devredilebilir.

(2) Soruşturma veya kovuşturmanın devri adli merciler tarafından talep edilir. Merkezî Makamın olumlu görüşü üzerine talep, ilgili devlete gönderilir. Bu işlem, soruşturma veya kovuşturmanın yürütülmesine engel değildir. Devir talebine, soruşturma veya kovuşturma dosyasının bir sureti ve gerekli olduğunda tercümesi eklenir. Devir talebinin kabul edilmesi ve istem üzerine delil niteliğindeki eşyalar da gönderilir.

(3) Soruşturmanın devri talebinin kabul edilmesi üzerine, Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinde düzenlenen koşullara ve sonuçlarına bakılmaksızın kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilir. Şüpheli hakkında yabancı adli merci tarafından dava açılması durumunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilir. Dava açılmaması hâlinde, buna ilişkin kararın gerekçesi değerlendirilmek suretiyle soruşturmaya devam edilebilir.

(4) Kovuşturmanın devri talebinin kabul edilmesi üzerine durma kararı verilir. Sanık hakkında yabancı adli merci tarafından mahkûmiyet kararı verilmesi durumunda düşme kararı verilir. Mahkûmiyet kararı dışında bir karar verilmesi durumunda, buna ilişkin kararın gerekçesi değerlendirilmek suretiyle kovuşturmaya devam edilebilir.

(5) Yabancı devletin soruşturma veya kovuşturmanın devrinin kabulüne ilişkin karardan vazgeçtiğini bildirmesi veya devredilen soruşturma veya kovuşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmediğinin Merkezî Makamca adli mercie bildirilmesi hâlinde soruşturma veya kovuşturmanın yürütülmesine karar verilir.

(6) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde soruşturma veya kovuşturmanın devri talebiyle birlikte veya öncesinde, talep edilen devlet makamlarından elkoyma ve tutuklama dâhil bütün geçici tedbirlerin alınması istenebilir.

Soruşturma veya kovuşturmanın devralınması

MADDE 25-(1) Yurt dışında işlenen ve Türk hukukuna göre zamanaşımına veya affa uğramamış, üst sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suç nedeniyle yabancı bir devlette yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar devralınabilir. Ancak;

- a) Kişi, Türkiye’de mutad olarak bulunmuyorsa,
- b) Kişi, Türk vatandaşı değilse,
- c) Suç, talep eden devletin sınırları dışında işlenmişse,
- ç) Devir talebine konu fiil nedeniyle kişi daha önce Türkiye’de yargılanmışsa, devir talebi kabul edilmez.

(2) Merkezî Makamın uygun görmesi üzerine soruşturmanın veya kovuşturmanın devrine ilişkin talep, yetkili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığı soruşturma veya kovuşturmanın devrine konu olan suça ilişkin soruşturma başlatır ve sonucuna göre işlem yapar.

(3) Talepte bulunan yabancı devlet mevzuatına göre yapılmış soruşturma veya kovuşturma işlemleri ve elde edilen deliller Türk hukuku bakımından geçerli sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İnfazın Devri

İnfazın devralınması

MADDE 26- (1) Yabancı devlet mahkemeleri tarafından verilen mahkûmiyet kararları aşağıdaki koşulların birlikte bulunması hâlinde Türkiye’de infaz edilebilir:

- a) Hükümlünün Türkiye’de bulunması.
- b) Mahkûmiyet kararının kesinleşmiş olması.
- c) Mahkûmiyet kararına konu fiilin Türk hukukuna göre suç teşkil etmesi ve zamanaşımına uğramamış olması.
- ç) Hürriyeti bağlayıcı cezalar için, merkezî makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça talep tarihinde, hükümlünün ceza infaz kurumunda infazı gereken en az altı ay hürriyeti bağlayıcı cezasının bulunması.
- d) Aynı suçtan dolayı Türkiye’de soruşturma veya kovuşturma yapılmamış olması.

(2) İnfazın devri talebinde bulunulması hâlinde, yabancı devlet makamlarından;

- a) Mahkûmiyet kararının onaylı sureti,
- b) Hükme esas alınan kanun maddelerinin metni,
- c) İnfazı gereken bakiye cezayı gösteren belge,
- ç) Talebin değerlendirilmesi için gerekli görülebilecek diğer bilgi ve belgeler,
- d) Gerekli görüldüğü takdirde bu fıkrafta belirtilen belgelerin tercümelere, talep edilir.

(3) Devir koşullarının bulunmadığının tespit edilmesi veya devrin Türkiye’nin millî güvenliği ile temel çıkarlarına uygun düşmeyeceğinin anlaşılması hâlinde, devir talebi Merkezî Makam tarafından reddedilir.

(4) İnfazın devrine ilişkin talep alınmadan önce mahkûmiyete konu suç, ceza miktarı ve şahsın kaçma şüphesi dikkate alınarak, yabancı devletin istemi ve Merkezî Makamın olumlu görüşü üzerine 14 üncü madde uyarınca koruma tedbirlerine karar verilebilir.

(5) İnfazın devrine ilişkin talep, Türk hukukuna göre uyarılama kararı verilmesi için Ankara ağır ceza mahkemesine gönderilir. Mahkemece on beş gün içinde, yabancı devlette verilen mahkûmiyet kararında sübutu kabul edilen fiile, Türk kanunlarına göre verilmesi gereken ceza tayin olunur. Bu suretle belirlenen ceza, yabancı mahkeme kararında tayin edilmiş ceza süresini geçemez. Uyarılama kararına karşı itiraz kanun yoluna başvurulabilir. Ağır ceza mahkemesi koruma tedbirleri hakkında da karar vermeye yetkilidir.

(6) Uyarılama kararı, talep eden devlet makamlarına bildirilmek üzere Merkezî Makama gönderilir.

Türkiye’de infaz

MADDE 27-(1) Yabancı devletin infazı devretmesi üzerine durum, uyarılama kararını veren mahkemeye bildirilir. Mahkeme infaza başlanması için kararı Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Mahkeme ayrıca kararı Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne bildirir.

(2) Ağır ceza mahkemesince verilen mahkûmiyet kararı Türk kanunlarına göre infaz edilir.

(3) Mahkûmiyetin esasına taallük eden talepler, hükmün esası hakkında karar veren devlet mahkemelerine yapılabilir, verilen kararlar ağır ceza mahkemesince yeniden uyarlanır.

(4) İnfaz sırasında, hükmün verildiği devlette veya Türkiye’de genel veya özel af kabul edilmesi ya da suç ve cezayı ortadan kaldıran veya hafifleten bir sebebin ortaya çıkması hâlinde hükümlünün hukukî durumu, uyarılama kararını veren ağır ceza mahkemesince karara bağlanır.

İnfazın devredilmesi

MADDE 28- (1) Aşağıdaki koşulların birlikte bulunması hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığınca, Türk mahkemeleri tarafından verilen mahkûmiyet kararlarının yabancı devlette infaz edilmesi talep edilebilir:

a) İnfazın devredileceği devlette bulunan hükümlünün, bu devletin vatandaşı olması veya bu devlet ile güçlü sosyal bağlarının bulunması.

b) Mahkûmiyet kararının kesinleşmiş olması.

c) Mahkûmiyet kararına konu fiilin yabancı devlet hukukuna göre suç teşkil etmesi.

ç) Hapis cezaları için, merkezî makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça talep tarihinde, hükümlünün ceza infaz kurumunda infazı gereken en az altı ay hapis cezasının bulunması.

d) Merkezî Makamın olumlu görüşünün bulunması.

(2) Cezaları denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz edilen hükümlülerin cezaları devredilebilir.

(3) İnfazın devri talebinde bulunulması infaz işlemlerinin yürütülmesine engel değildir.

(4) Devrin, ceza adaletinin amaçlarına hizmet etmeyeceğinin veya Türkiye'nin millî güvenliği ile temel çıkarlarına uygun düşmeyeceğinin anlaşılması hâlinde, devir talebi Merkezî Makam tarafından reddedilir.

(5) Yabancı devlet makamlarına;

a) Mahkûmiyet kararının onaylı sureti,

b) Hükme esas alınan kanun maddelerinin metni,

c) İnfazı gereken bakiye cezayı gösteren belge,

ç) Talebin değerlendirilmesi için gerekli görülebilecek diğer bilgi ve belgeler,

d) Gerekli görüldüğü takdirde bu fıkra da belirtilen belgelerin tercümelere, gönderilir.

(6) İnfazın devredilebilmesi için devrin yapılacağı devletten infazın nasıl yapılacağını bildirilmesi istenir.

Gelen bilgilere göre devir talebi, Merkezî Makamın uygun görüşüyle Cumhuriyet başsavcılığınca geri alınabilir.

Yabancı devlette infazın sonuçları

MADDE 29-(1) Merkezî Makam, yabancı devletten infaz sırasında ortaya çıkacak özel durumlar ile infazın tamamlanması veya hükümlünün firarı gibi önemli bilgileri bildirmesini ister. Merkezî Makama ulaşan bilgiler, Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(2) Kararın tamamen infaz edilmesi veya infaz kabiliyetini kısmen veya tamamen kaybetmesi, Türk hukuku bakımından da aynı sonuçları doğurur.

(3) Yabancı devletin kararı infaz etmemesi veya edememesi hâlinde infaz işlemlerine Türkiye'de devam edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Hükümlü Nakli

Türkiye'ye hükümlü nakli

MADDE 30- (1) Yabancı devlet mahkemeleri tarafından hakkında mahkûmiyet kararı verilen ve ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü, aşağıdaki koşulların birlikte bulunması hâlinde cezanın infazı amacıyla Türkiye'ye nakledilebilir:

a) Hükümlünün Türk vatandaşı olması veya Türkiye ile güçlü sosyal bağlarının bulunması.

b) Hükümlünün veya kanunî temsilcisinin rıza göstermesi.

c) Mahkûmiyet kararının kesinleşmiş olması.

ç) Mahkûmiyet kararına konu fiilin Türk hukukuna göre suç teşkil etmesi.

d) Merkezî makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça, talep tarihinde, hükümlünün ceza infaz kurumunda infazı gereken en az altı ay hapis cezasının bulunması.

(2) Hükümlü, kanunî temsilcisi veya yakını tarafından Türkiye'ye nakil talebinde bulunulması hâlinde, yabancı devlet makamlarından;

a) Mahkûmiyet kararının onaylı sureti,

b) Hükme esas alınan kanun maddelerinin metni,

c) Hükümlünün veya kanunî temsilcisinin nakle rıza gösterdiğine dair belge,

ç) İnfazı gereken cezayı gösteren belge,

d) Gerekli görüldüğü takdirde, hükümlünün sağlık durumunu gösteren tıbbî raporlar ile hastalığı varsa tedavisine ilişkin tavsiyeleri içeren belgeler,

e) Gerekli görüldüğü takdirde bu fıkra da belirtilen belgelerin tercümelere, talep edilir.

(3) Nakil koşullarının bulunmadığının, naklin, hükümlünün sosyal rehabilitasyonuna katkı sağlamayacağını, ceza adaletinin amaçlarına hizmet etmeyeceğinin veya Türkiye'nin millî güvenliği ile temel çıkarlarına uygun düşmeyeceğinin anlaşılması hâlinde, nakil talebi Merkezî Makam tarafından reddedilebilir.

(4) Hükümlülerin nakline Adalet Bakanı karar verir.

Türkiye'de infaz

MADDE 31-(1) Hükümlünün nakline karar verilmesi üzerine, ceza infaz kurumlarında kalacağı süre

hükümlüye ve yabancı makamlara bildirilir. Yabancı devlet ile hükümlünün, nakli kabul etmesi üzerine, hükümlü Türkiye'ye getirilir. Hükümlü, nakil dosyası ile birlikte Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir. Cumhuriyet başsavcılığı, infazına başlanan karara ilişkin bilgileri Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne bildirir.

(2) Hükümlü hakkında verilen mahkûmiyet kararı Türk kanunlarına göre infaz edilir.

(3) Mahkûmiyetin esasına taallük eden talepler, hükmün esası hakkında karar veren devlet mahkemelerine yapılabilir; verilen kararlar ikinci fıkra uyarınca infaz edilir.

(4) İnfaz sırasında, hükmün verildiği devlette veya Türkiye'de genel veya özel af kabul edilmesi ya da suç veya cezayı ortadan kaldıran veya hafifleten bir sebebin ortaya çıkması hâlinde hükümlünün hukukî durumu hakkında bulunduğu yer ağır ceza mahkemesince karar verilir.

Türkiye'den hükümlü nakli

MADDE 32- (1) Türk mahkemeleri tarafından hakkında mahkûmiyet kararı verilen ve ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü, aşağıdaki koşulların birlikte bulunması hâlinde cezanın infazı amacıyla yabancı devlete nakledilebilir:

a) Hükümlünün nakledileceği devletin vatandaşı olması veya bu devlet ile güçlü sosyal bağlarının bulunması.

b) Hükümlünün veya kanunî temsilcisinin rıza göstermesi.

c) Mahkûmiyet kararının kesinleşmiş olması.

ç) Mahkûmiyet kararına konu fiilin nakli istenen devlet hukukuna göre suç teşkil etmesi.

d) Merkezî makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça, talep tarihinde, hükümlünün ceza infaz kurumunda infazı gereken en az altı ay hapis cezasının bulunması.

e) Hükümlü hakkında başka bir suçtan dolayı, Türkiye'de bir soruşturma veya kovuşturma bulunmaması.

(2) Hükümlü, kanunî temsilcisi veya yakını tarafından Türkiye'den başka bir devlete nakil talebinde bulunulması hâlinde, bu devlet makamlarına;

a) Mahkûmiyet kararının onaylı sureti,

b) Hükme esas alınan kanun maddelerinin metni,

c) Hükümlünün veya kanunî temsilcisinin nakle rıza gösterdiğine dair belge,

ç) İnfazı gereken bakiye cezayı gösteren belge,

d) Gerekli görüldüğü takdirde, hükümlünün sağlık durumunu gösteren tıbbî raporlar ile hastalığı varsa tedavisine ilişkin tavsiyeleri içeren belgeler,

e) Gerekli görüldüğü takdirde bu fıkroda belirtilen belgelerin tercümelemleri, gönderilir.

(3) Nakil koşullarının bulunmadığının, naklin, hükümlünün sosyal rehabilitasyonuna katkı sağlamayacağını, ceza adaletinin amaçlarına hizmet etmeyeceğinin veya Türkiye'nin millî güvenliği ile temel çıkarlarına uygun düşmeyeceğinin anlaşılması hâlinde, nakil talebi Merkezî Makam tarafından reddedilebilir.

(4) Hükümlünün hapis cezası ile birlikte adlî para cezasının bulunması hâlinde, nakle karar verilebilmesi için adlî para cezasının ödenmesi gerekir. Adlî para cezasının ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen kısma karşılık gelen gün miktarı hapis cezasına çevrilir. Hükümlünün Türkiye'de infaz edilen cezası, öncelikle adlî para cezasından çevrilen hapis cezasına mahsup edilir. Hükümlünün ceza infaz kurumunda kaldığı süre adlî para cezasından çevrilen hapis cezasını karşılamadığı takdirde infazı gereken bakiye, hapis cezasına eklenir. Bulunan ceza miktarı yabancı devlete bildirilir ve kabul edilmesi hâlinde nakle karar verilebilir.

(5) Nakil talebinin kabul edilebilmesi için yargılama giderlerinin ödenmiş olması gerekir. Ancak, hükümlünün yargılama giderlerini ödeyebilecek durumda olmadığı anlaşılması hâlinde, yargılama giderleri ödenmeden de nakle karar verilebilir.

(6) Hükümlünün nakline karar verilebilmesi için naklin yapılacağı devletten hükümlünün ceza infaz kurumunda kalacağı süre ve infazın nasıl yapılacağını bildirilmesi istenir. Bu bilgi hükümlüye tebliğ edilir.

(7) Yabancı devletin muvafakat vermesi üzerine hükümlünün nakline Adalet Bakanı karar verir.

Yabancı devlette infazın sonuçları

MADDE 33-(1) Merkezî Makam yabancı devletten infaz sırasında ortaya çıkacak özel durumlar ile infazın tamamlanması ve hükümlünün firarına ilişkin bilgileri bildirmesini ister. Merkezî Makama ulaşan bilgiler, kararı veren mahkemeye bildirilir.

(2) Kararın yabancı devlet tarafından tamamen infaz edilmesi veya infaz kabiliyetini kısmen veya tamamen kaybetmesi, Türk hukuku bakımından da aynı sonuçları doğurur.

(3) Yabancı devletin kararı infaz edememesi hâlinde infaz işlemlerine Türkiye'de devam edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Masraflar

MADDE 34- (1) Bu Kanun uyarınca yapılan adlî iş birliği taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin giderler, merkezî makamların aksine bir mutabakatı bulunmaması hâlinde, yerine getiren devlet tarafından karşılanır.

(2) Soruşturma veya kovuşturmanın sonuçlandırılması amacıyla iade talebinde bulunulması hâlinde, talebin yerine getirilmesi için yapılan masraflar, yargılama giderlerinden sayılır. Mahkûmiyet kararlarının infazı amacıyla iade talebinde bulunulması hâlinde, talebin yerine getirilmesi için yapılan masrafların, ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi gerektiği, iade talep eden Cumhuriyet başsavcılığı tarafından hükümlüye bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması hâlinde, bu alacaklar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığınca ilgili vergi dairesine bildirilir.

(3) Hükümlünün bulunduğu devletten Türkiye'ye nakli için gerekli masraflar, hükümlü tarafından karşılanır. Söz konusu masraflar, hükümlü veya onun adına herhangi bir kişi tarafından Adalet Bakanlığınca bu maksatla açılan bir hesaba yatırılır. Hükümlünün nakil masraflarını karşılayacak durumda olmadığı tespit edilmesi hâlinde, mahkûm olunan suçun niteliği, naklin kamusal yararı, kişinin bulunduğu devletteki cezaevi koşulları, infazı gereken bakiye cezanın süresi gibi hususlar göz önüne alınarak, nakil masrafları, Adalet Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanabilir. Nakil masraflarından görevlilere ilişkin olanların hesabı, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Yönetmelik

MADDE 35-(1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Adalet Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 36- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

a) 1/3/1977 tarihli ve 2080 sayılı Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanununun 3 üncü maddesi,

b) 1/3/1977 tarihli ve 2081 sayılı Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Konusunda Avrupa Sözleşmesinin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ile 5 inci maddesi,

c) 8/5/1984 tarihli ve 3002 sayılı Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkumiyetlerinin İnfazına Dair Kanun,

ç) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 18 inci maddesi, yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 37- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

04/05/2016